

2026-09-21 Nr. NV-2503

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS TAP-26-1015(2) TAIS-26-10076(3)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2012 M. BALANDŽIO 18 D. NUTARIMO NR. 430 „DĖL APSISPSENDIMO LAIKOTARPIO, PER KURĮ UŽSIENIETIS, KAIP ESANTI AR BUVUSI SU PREKYBA ŽMONĖMIS SUSIJUSIŲ NUSIKALTIMŲ AUKA, TURI PRIIMTI SPRENDIMĄ, AR BENDRADARBIAUTI SU IKITEISMINIO TYRIMO ĮSTAIGA AR TEISMU, SUTEIKIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne Priėmimo Terminas 2026-05-22	Vidaus reikalų ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2026-09-08	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Grąžinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

2026 m. gegužės 14 d. priimtame Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimo įstatyme Nr. XV-945 (toliau – Įstatymas) reglamentuotos pagrindinės nuostatos dėl užsieniečiui, kuris yra ar buvo su prekyba žmonėmis susijusių nusikaltimų auka, suteikiamo laikotarpio, per kurį jis turi apsispręsti, ar bendradarbiaus su ikiteisminio tyrimo įstaiga, prokuratūra ir teismu kovojant su prekyba žmonėmis ar nusikaltimais, susijusiais su prekyba žmonėmis (toliau – atsigavimo ir apsisprendimo laikotarpis). Įstatyme nustatyti atsigavimo ir apsisprendimo laikotarpio suteikimo ir panaikinimo pagrindai, suteikiamo laikotarpio trukmė, užsieniečio teisės bei pareigos šiuo laikotarpiu, kas iki tol buvo reglamentuojama Vyriausybės nutarimu¹. Atitinkamai šį nutarimą Vyriausybė turi pakeisti ir, kaip pavesta Įstatyme, nustatyti atsigavimo ir apsisprendimo laikotarpio suteikimo ir panaikinimo tvarką.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Projektu, siekiant įgyvendinti Įstatymo nuostatas, nustatoma atsigavimo ir apsisprendimo laikotarpio (pagal Įstatymą 30 kalendorinių dienų) suteikimo užsieniečiui, kuris yra ar buvo prekybos žmonėmis auka², tvarka ir šio laikotarpio panaikinimo tvarka, esant Įstatyme nustatytiems pagrindams; nurodomi veiksmai, kuriuos turi atlikti nutarimą dėl atsigavimo ir apsisprendimo laikotarpio suteikimo ar panaikinimo priėmęs ikiteisminio tyrimo pareigūnas; reglamentuojama sprendimo dėl bendradarbiavimo su ikiteisminio tyrimo įstaiga, prokuratūra ir teismu, kurį priima nuo prekybos žmonėmis nukentėjęs užsienietis, priėmimo tvarka.

Prokuratūrai rekomenduojama vadovautis nustatoma tvarka, generaliniam prokurorui dalyvauti tvirtinant prekybos žmonėmis aukų nustatymo, su tuo susijusių ikiteisminio tyrimo ypatumų ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo rekomendacijas³. Įgyvendinant nutarimo nuostatas pagal kompetenciją rekomenduojama dalyvauti nevyriausybiniams organizacijoms.

Atsižvelgiant į Europos Tarybos Ekspertų grupės kovai su prekyba žmonėmis (angl. *Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings*) 2024 m. Lietuvai pateiktas rekomendacijas, atsisakoma

¹ Vyriausybės 2012 m. balandžio 18 d. nutarimas Nr. 430 „Dėl Apsisprendimo laikotarpio, per kurį užsienietis, kaip esanti ar buvusi su prekyba žmonėmis susijusių nusikaltimų auka, turi priimti sprendimą, ar bendradarbiauti su ikiteisminio tyrimo įstaiga ar teismu, suteikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

² LR BK 147, 147¹, 147², 157 straipsniuose ir 308 straipsnio 2 dalyje nurodytų nusikaltimų

³ Prekybos žmonėmis aukų nustatymo, ikiteisminio tyrimo ypatumų ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo rekomendacijos patvirtintos Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. gruodžio 17 d. įsakymu Nr. I-327/1V-1015/A1-758 (2026 m. liepos 31 d. redakcija)

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

reikalavimo nuo prekybos žmonėmis nukentėjusiajam kreiptis dėl atsigavimo bei apsisprendimo laikotarpio suteikimo. Nutarimą dėl tokio laikotarpio suteikimo nedelsdamas turi priimti ikiteisminio tyrimo pareigūnas arba prokuroras, nustatęs ar gavęs informaciją, kad užsienietis yra ar buvo prekybos žmonėmis auka.

PAPILDOMŲ LĖŠŲ POREIKIS ☐ Taip ☒ Ne

**ADMINISTRACINĖ
NAŠTA
(PRISITAIKYMO
IŠLAIDOS)**
☐ Taip ☒ Ne

GYVENTOJAMS

☐ Taip ☐ Ne

ŪKIO SUBJEKTAMS

☐ Taip ☐ Ne

**VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJOMS IR
ĮSTAIGOMS**

☐ Taip ☐ Ne

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS IR PROJEKTO DERINIMAS

☒ TM ☐ FM ☐ AM ☐ EIM ☐ EM ☐ KAM ☐ KM ☒ SADM ☒ SAM ☐ SM ☐ ŠMSM ☒ URM ☐ VRM ☐ ŽŪM ☐ LSA
☐ Verslo asociacijos ☐ Profesinės asociacijos ☒ Nevyriausybinių organizacijų ☒ Kita

Projektas derintas su Generaline prokuratūra, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, Nacionaline asociacija prieš prekybą žmonėmis, Nacionaline teismų administracija, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija ir Seimo kontrolierių įstaiga.

PASIŪLYMAI IR KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Projektas patikslintas po svarstymo 2026 m. rugsėjo 8 d. tarpinstituciniame pasitarime.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026 m. rugsėjo 21 d. išvada Nr. NV-2501 (be pastabų).

PAŽYMĄ PARENGĖ

Asta Klapatauskienė

Viešojo valdymo grupė, vyresnioji patarėja